

JAHRESBERICHT / ÅRSBERETNING

für ein Projekt aus dem Programm / for et projekt under programmet

INTERREG IV A Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N.

Für jedes Kalenderjahr ist vom Leadpartner des Projekts ein mit den deutschen und dänischen Projektpartnern abgestimmter Bericht abzugeben. Der Bericht soll bis zum 1. März des auf das Berichtsjahr folgenden Jahres an das INTERREG-Sekretariat gesandt werden. Die wesentlichen Teile des Berichts sind gleichlautend in Deutsch und Dänisch abzufassen.

Projektets Leadpartner skal hvert år indsende en årsberetning, der er afstemt med de danske og tyske partnere. Beretningen indsendes til INTERREG-Sekretariatet inden den 1. marts i det følgende år.

De væsentligste dele af beretningen skal affattes ligelydende på dansk og tysk.

Der Jahresbericht ist wie folgt gegliedert:

1. Projektdaten
2. Ergebnisse und Fortschrittanalyse
3. Stand der Durchführung der Aktivitäten gemäß Arbeitspaketen
4. Jahresabschluss und Vergleich zum genehmigten Budget, Anlage 1
Auszahlungsantrag
5. Publizität
6. Zusammenfassende Bewertung des bisherigen Ablaufs
Anlage 1 und 2. Geprüfter Jahresabschluss mit Auszahlungsantrag

Årsberetningen er opbygget således:

1. Projektets stamdata
  2. Resultater og analyse af projektets fremskridt
  3. Status for gennemførelse af projektets arbejdsplaner
  4. Årsregnskab og sammenligning til godkendt budget samt udbetalingsanmodning
  5. Information af offentligheden
  6. Sammenfattende vurdering af det hidtidige forløb
- Bilag 1 og 2: Revideret årsregnskab med udbetalingsanmodning*

Sämtliche Rubriken sind in Deutsch und Dänisch auszufüllen bzw. als nicht zutreffend auszuweisen.

Samtlige rubrikker skal udfyldes på dansk og tysk hhv. markeres som ikke relevant.

1. Projektdaten

Projektdata

Berichtsjahr <i>Beretningsår</i>	2010
Titel	Minderheitenleben – wenn Geschichte konkret wird Mindretalsliv – når historie bliver konkret
Projektnummer	28-3.1-08
Acadre Nr.	
Leadpartner	Museum Sønderjylland
Projektpartner <i>Projektpartner</i>	1. Museum Sønderjylland 2. Sydslesvigsk Forening (SSF) 3. Bund Deutscher Nordschleswiger (BDN) 4. Kreiskulturstiftung Schleswig-Flensburg 5. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
Sonstige Netværkpartner <i>Øvrige netværkspartner</i>	1. Deutsches Museum Nordschleswig 2. Danevirke Museum 3. Archiv- und Forschungsstelle der Deutschen Volksgruppe
Handlungsfeld <i>Indsatsområde</i>	3.1 Kultur, Sprache und gegenseitiges Verständnis 3.1 Kultur, sprog og gensidig forståelse
Laufzeit <i>Varighed</i>	16.10.2008- 30.06.2013
Gesamtkosten lt. Bewill. Budget <i>Samlede udgifter iflg. bevilget budget</i>	661.500 Euro
Bewilligter Zuschuss <i>Bevilget tilskud</i>	429.969 Euro
Änderungsantrag ist diesem Bericht beigefügt <i>Ansøgning om ændring er vedlagt denne beretning</i>	

2. Ergebnisse und Fortschrittanalyse

Resultater og analyse af projektets fremskridt

<p>2.A. Qualitative Wirkungen aus den bisherigen Tätigkeiten Kvalitative virkninger af de hidtidige aktiviteter Kurze Erläuterung. Jeweils höchstens 10 Zeilen <i>Kort forklaring. Højest 10 linier for hvert punkt</i> Projektet skrider planmæssigt frem med den fra starten indbyggede forsinkelse (start 1.7.2009 i st f 16.10.2008). I august-september afsluttedes første del af projektet med de 3 projekter: Dokumentation og beskrivelse, indsamling og registrering 6 erindringer/ interviews, ligesom der blev afholdt 3 store og vellykkede offentligheds møder. I foråret 2011 præsenteres en række af de vigtigste resultater: udstillinger på hhv. Danevirke Museum og Deutsches Museum Nordschleswig og 2 publikationer. Januar</p>

<p>2011 er arbejdet med udarbejdelse af 2-3 kortfilm (DVD/netudgave) til børn og unge igangsat i samarbejde med mindretallenes skoleorganisationer og andre pædagogiske rådgivere. Sidste trin: Udstillinger på Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot opbygges i vinteren 2012-13.</p>
<p>a. Wie hat das Projekt zur Gleichstellung der Geschlechter beigetragen <i>Hvordan har projektet bidraget til ligestilling mellem kønnene</i>   Erläuterung: Es sind von den drei neuen Stellen im Rahmen des Projektes zwei mit Wissenschaftlerinnen besetzt worden <i>Redegørelse: Til første fase 2009-10 ansattes tre akademiakse medarbejdere, heraf 1 mand og 2 kvinder</i></p>
<p>b. Welche neuen Impulse für die grenzüberschr. Zusammenarbeit haben sich ergeben <i>Hvilke nye impulser er opstået i det grænseoverskridende samarbejde</i>   Erläuterung: Das projekt steht für eine auf diese Weise im Grenzland einzigartige Kooperation, in der die Minderheiten und ihre Museen und Archive mit zwei Institutionen der Mehrheitsbevölkerungen vertrauensvoll und „auf Augenhöhe“ zusammenarbeiten wollten <i>Redegørelse: Projektet repræsenterer et unikt samarbejde i grænselandet, hvor mindretallene og deres museer og arkiver er indgået i et samarbejde med to flertalsinstitutioner i et ligeligt og tillidsfuldt samarbejde, "in Augenhöhe".</i></p>
<p>c. Welche Beschäftigungseffekte wurden deutlich <i>Hvilke beskæftigelsesmæssige effekter kan påvises</i>   Erläuterung: Durch das Projekt sind direkt zwei neue befristete wissenschaftliche Stellen geschaffen worden, ferner sind drei Teilzeitstellen befristet aufgestockt worden. <i>Redegørelse: Projektet har skabt tre nye tidsbegrænsede videnskabelige stillinger og desuden blev tre deltidsstillinger forøget i timetal</i></p>
<p>d. Beitrag zur gegenseitigen Kenntnis und Verständnis <i>Bidrag til grænseoverskridende kendskab og forståelse</i>   Erläuterung: Hauptwirkung des Projektes ist Gegenseitige Kenntnis und zum Verständnis beizutragen, da das Projekt in eine breitgefächerte Vermittlung münden wird, die das Grenzland und dessen Minderheiten in Europa sichtbar macht und dadurch ein verbessertes Wissen über und Verständnis für das „Schleswigsche Modell“ in der Welt schafft. <i>Redegørelse: Projektets vigtigste resultat er en øget gensidig kendskab og forståelse mellem flertal og mindretal – og mindretallene indbyrdes - idet projektet både gennem det løbende offentlighedsarbejde i projektperioden og de varige resultater skaber en bred formidling, der vil synliggøre grænselandet og dets mindretal i Europa og dermed skabe bedre viden om og forståelse for "den slesvigske model" i Verden.</i></p>
<p>e. Förderung der Zweisprachigkeit (deutsch-dänisch) <i>Fremme af tosprogetheden (dansk-tysk)</i>   Erläuterung: Sowohl die Arbeit im Projekt, als sämtliche für die Öffentlichkeit vorgesehenen Produkte sind konsequent zweisprachig. <i>Redegørelse: Både arbejdet med projektet og al formidling til offentligheden (presseomtaler, bøger, udstillinger, film mv.) er konsekvent tosprogede</i></p>

<p>f. Koordination und Kooperation mit anderen Projekten (vgl. Punkt 3.8 des Antrags) Koordination og samarbejde med andre projekter (jf. punkt 3.8 i ansøgningen) Erläuterung: Es findet ein Erfahrungsaustausch mit dem INTERREG 4a-Projekt Kulturbro- Kulturbrücke statt (v.a. in Budget- und Prüfungsfragen) <i>Redegørelse: Der udveksles erfaringer med INTERREG 4a-projektet Kulturbro – Kulturbrücke (budget og revisionssspørgsmål).</i></p>
<p>g. Nennung möglicher unvorhergesehener Effekte bzw. Risiken des Projektes <i>Angiv eventuelle uforudsete effekter eller risici i projektet</i> Erläuterung: Eine neue Kooperationsfähigkeit zwischen Mehrheits- und Minderheitenorganisationen, die auch in die Zukunft weitere gemeinsame Projekte ermöglichen (z.B. für Sonderburg/ Schleswig Kulturhauptstadt 2017). Auch hat die Projekt dazu beigetragen, dass formale Kooperationsverträge zwischen Museum Sønderjylland und die Minderheitenmuseen 2009 u. 2010 unterschrieben worden sind. <i>Redegørelse: Der er udviklet et samarbejds miljø mellem flertals- og mindretalsorganisationer, der har givet mulighed for at nye fælles projekter er på vej til at blive udviklet, f.eks. frem mod Sønderborg/Slesvig Kulturhovedstad 2017. Projektet har også bidraget til, at der i 2009 og 2010 blev underskrevet formelle samarbejdsaftaler mellem Museum Sønderjylland og de to mindretalsmuseer</i></p>
<p>h. Wesentliche aufgetretene Probleme und getroffene Abhilfemaßnahmen <i>Væsentlige problemer i projektet og foranstaltninger til løsning af disse</i> Erläuterung: keine <i>Redegørelse: ingen</i></p>

2.B. Umweltwirkungen/ökologischen Aspekte				
Virkninger på miljøet				
Faktor	Wirkung / Virkning			Anmerkungen Bemærkninger
	Positiv	Negativ	Unwesentlich / Uvæsentlig	
Natürliche Ressourcen und Klima / Naturressourcer og klima				
Biologische Vielfalt, Flora und Fauna / <i>Biologisk mangfoldighed, flora og fauna</i>			X	DE: DK:
Wasser / <i>Vand</i>			x	DE: DK:
Luft			x	DE: DK:
Ressourcen u. Energie / <i>Ressourcer og energi</i>			x	DE: DK:
Klimatische Faktoren / <i>Klimafaktorer</i>			x	DE:

				DK:
Weitere Faktoren / Yderligere faktorer				
Flächen/Bodennutzung / Arealanvendelse			x	DE: DK:
Bevölkerung / Befolkning			x	DE: DK:
Gesundheit der Men- schen / Folkesundheden			x	DE: DK:
Materielle Güter / Materielle goder			x	DE: DK:
Siedlungsstruktur und Kulturelles Erbe / Bosætningsstruktur og kulturarven	x			DE: Die gemeinsame Geschichte und Identitäten im Grenzland werden durch das Projekt verstärkt und tragen dadurch zur Selbstbewusstsein und Entwicklung des Grenzlandes bei DK: Projektets bidrag til styrkelsen af den fælles historie og de respektive identiteter bidrager til øget bevidsthed og udvikling i grænselandet
Wesentliche Abweichungen bitte begründen /Væsentlige afvigelser begrundes Erläuterung: Redegørelse:				
2.C. Erfüllung Quantitativer Ziele, Indikatoren lt. Antrag Opfyldelse af kvantitative mål, jf. indikatorerne i ansøgningen				
Indikator	Ziele laut Antrag, gesamt Mål iflg. ansøgning, i alt	Im Berichtsjahr I beretningsåret		Akkumuliert Akkumuleret
		Soll Mål	Ist Opnået	
Workshops und Meetings Workshops og møder	28	14	8 (6 styre- og arbejdsgruppem øder + 2 offentligheds mød er 26.1. og 19.5.)	20
Teilnehmer Deltagere	800 (400) (davon Frauen/ heraf kvinder)	200 (100) davon Frauen/ heraf kvinder	Ca. 250 (75) (davon Frauen/ heraf kvinder)	400 (200) (davon Frauen/ heraf kvinder)
Langfristige Netzwerke Netværk på langt sigt	1	1	1	1

Neue Arbeitsplätze <i>Nye arbejdspladser</i>	6 (3) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)	6 (3) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)	5 (3) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)	5 (3) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)
Erhaltene Arbeitsplätze <i>Bevarede arbejdspladser</i>	0 (0) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)	0 (0) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)	2 (2) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)	2 (2) (davon Frauen/ <i>heraf kvinder</i>)
Neue Studien und Analysen <i>Nye undersøgelser og analyser</i>	2	0	4 (<i>Resultater af dokumentations- film-, indsamlings- og erindringsprojekt</i>)	4
Grenzüberschreitende Strategien <i>Grænseoverskridende strategier</i>	0	0	2 (<i>samarbejdsstrat egier frem mod 2017: 2 projektforslag</i>)	2
Neue gemeinsame Pro- dukte und Dienstleistun- gen <i>Nye fælles produkter og tjenesteydelser</i>	4	0	1 (<i>Udstilling på Danevirke Museum, øvrige resultater 2011- 13</i>)	1
Gemeinsame Informations- und Marketingmaßnahmen <i>Fælles foranstaltninger inden for information og markedsføring</i>	7	3	4 (<i>hjemmeside, flyer, artikelse- rie, info-møde</i>)	4
Unterstützte Unterneh- mensnetzwerke im Be- reich grenzüberschrei- tender Angebote <i>Støttede virksomhedsnetværk til udvikling af grænseoverskridende tilbud</i>	0	0	0	0
Neue interkulturelle Angebote <i>Nye interkulturelle tilbud</i>	4	0	0	0
Anmerkungen: <i>Bemærkninger:</i>				

3. Stand der Durchführung der Aktivitäten gemäß Arbeitspaketen **Status for gennemførelsen af arbejdsprogrammets aktiviteter**

<p>Beschreibung der bisher durchgeführten Aktivitäten. Abweichungen gegenüber den antragsgemäß geplanten Aktivitäten bitte begründen   Kurze Erläuterung. Jeweils höchstens 20 Zeilen   Kort beskrivelse. Højst 20 linier for hver arbejdspakke</p>
<p><u>Arbeitspaket 1 Indsamlingsprojekt</u> <u>Erläuterung:</u></p> <p><i>Redegørelse: Indsamlingsprojektet er under ledelse af Peter Dragsbo & Inge Adriansen, Museum Sønderjylland (Sønderborg Slot) gennemført planmæssigt i perioden 1.9.2009-1.9.2010. De to ansatte medarbejdere, cand.mag. René Rasmussen og museumsleder Ruth Clausen har indsamlet righoldigt og spændende materiale fra grænselandets nyere historie, specielt genstande og billeder med historisk eller symbolsk betydning fra de to nationale mindretal. De indsamlede ting har været præsenteret løbende, delvis ved de gennemførte offentlighedsmøder, dels i løbende presseartikler i "Flensborg Avis" og "Der Nordschleswiger". Det indsamlede materiale bliver registreret efter fælles retningslinjer og overgår derefter til samlingerne i hhv. Deutsches Museum Nordschleswig og Museum Sønderjylland efter nærmere aftale.</i></p> <p><i>Resultaterne af indsamlingsprojektet vil, sammen med resultaterne af dokumentationsprojektet, blive publiceret i den kommende bog "Spor. Mindretalsliv er konkret" (Manus afleveret, p.t. under korrektur, forventet udgivelse ca. 1.4.2011)</i></p>
<p><u>Arbeitspaket 2 Erindringsprojekt</u> <u>Erläuterung:</u></p> <p><i>Redegørelse: Erindringsprojektet blev efter beslutning i 2009 ændret til et interviewprojekt med 30 interviews af medlemmer af det tyske og danske mindretal, gennemført af journalist Flemming Nielsen under ledelse af arkivar Lars Henningsen, Det Danske Centralbibliotek – Arkiv- og Studiefællesskabet & arkivar Frank Lubowitz, Archiv- und Forschungsstelle der Deutschen Volksgruppe. Interviewmaterialet er efterfølgende blevet udskrevet og bearbejdet af de to delprojektledere og vil blive publiceret særskilt i en bog, der forventes udgivet pr. 1.5.2011</i></p>
<p><u>Arbeitspaket 3 Udstillingsprojekt</u> <u>Erläuterung:</u></p> <p><i>Redegørelse: Efter afslutningen på indsamlingsprojektet (arbejdspakke 1) opbygges permanente udstillinger på hhv. Danevirke Museum, Deutsches Museum Nordschleswig og Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot. Udstillingen på Danevirke Museum blev færdiggjort og præsenteret for projektet 2.11.2010, og vil efter supplerende udarbejdelse af katalog blive præsenteret for offentligheden ved museets åbning for sommersæsonen ca. 1.4.2011. Udstillingen på Deutsches Museum Nordschleswig er under opbygning og vil kunne præsenteres for offentligheden ca. 1.6.2011. – Det tredje udstillingsprojekt med inddragelse af projektets resultater på Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, vil ske som led i den løbende fornyelse af de permanente udstillinger på Sønderborg Slot. Der er p.t. opnået støtte fra A.P. Møller-fonden på 3 mio.kr. til fornyelse af udstillingerne om perioden 1848-1920, med forventet afslutning pr. 1.9.2012. derefter fortsættes med opbygning af udstillinger om perioden 1920 – i dag. Her opbygges udstillingerne om grænselandets nyeste historie og de nationale mindretal siden 1945 som det første, med forventet åbning pr. 1.6.2013 og dermed afslutning på projektet.</i></p>

Arbeitspaket 4 Dokumentationsprojekt

Erläuterung:

Redegørelse: "Et år i grænselandet" har været overskriften på det gennemførte dokumentationsprojekt. I perioden 15.9.2009 – 15.9.2010 har projektmedarbejder, etnolog Anna Buck, gennemført en lang række interviews, deltagerobservationer og dokumentationer af begivenheder, arrangementer, højtider og fester, valgkampe og politiske møder i de to mindretal. Dokumentationen har været fulgt af videooptagelse, udført af fotograf Roald Christesen. Beretningerne fra samftidsdokumentationen har været løbende formidlet i "Flensborg Avis" og "Der Nordschleswiger", fremlagt med filmklip på offentlighedsmøderne og vil indgå som del af den kommende publikation "Spor. Mindretalsliv er konkret" med forventet udgivelse ca. 1.4.2011.

Videomaterialet foreligger nu som delvist bearbejdet råmateriale i Det Danske Centralbibliotek og Museum Sønderjylland. Det store filmmateriale vil dels fungere som arkiv for dokumentationen, dels som materiale til udarbejdelse af 3 kortfilm rettet mod undervisning af børn og unge om livet i mindretallene 2009-10. Til gennemførelse af dette formidlingsprojekt er nedsat en redaktion under projektet i samarbejde med de to mindretals skoleforeninger og relevante pædagogiske rådgivere.

Arbeitspaket 5 Ledelse og Kooperation

Erläuterung:

Redegørelse: Til ledelse og koordinering af projektet nedsattes 2009 en styregruppe. I 2010 har styregruppen bestået af

- *Overinspektør Peter Dragsbo, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot*
- *Museumsinspektør Inge Adriansen, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot*
- *Generalsekretær Jens A. Christiansen, Sydslesvigsk Forening*
- *Generalsekretær Uwe Jessen, Bund Deutscher Nordschleswiger*
- *Direktør Matthias Scharl, Kulturstiftung Schleswig-Flensburg*
- *Museumsleder Nis Hardt, Danevirke Museum*
- *Museumsleiter Ruth Clausen, Deutsches Museum Nordschleswig*
- *Arkivleder Lars Henningsen, Det danske Centralbibliotek: Arkiv- og Studieafdelingen*
- *Archivleiter Frank Lubowitz, Archiv- und Forschungsstelle der Deutschen Volksgruppe*

Idet Immo Doege, Deutsches Schulmuseum, er udtrådt pga. alder. Desudendeltager den til projektet knyttede Interreg-rådgiver Thede Boysen samt de to økonomiansvarlige, Susanne Sjøholm, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot (for leadpartner) og Jens Søren Jess, Sydslesvigsk Forening (som ansvarlig for regnskabs- og budgetføring syd for grænsen) i styregruppens møder. Flere af styregruppens møder har været kombinerede ledelses- og arbejds møder og har været afholdt med deltagelse af de til projektet knyttede medarbejdere. Derudover har der været afholdt arbejds møder omkring de enkelte projekter, de planlagte udstillinger og redaktionsmøder for de kommende bøger.

Arbeitspaket 6 Kommunikation og offentlighedsarbejde

Erläuterung: .

Redegørelse: I projektet har indgået et omfattende både internt og eksternt kommunikationsarbejde. Den interne kommunikation er især forgået på de hyppige styregruppe- og arbejds møder samt over mail og post. Vedr. Ekstern kommunikation, se: Publizität

-

Weitere Arbeitspakete

<i>Yderligere arbejdsplaner</i>
Anmerkungen: <i>Bemærkninger:</i>

4. Publizität

Information af offentligheden

Durchgeführte Aktivitäten, mit denen die Information über das Projekt gewährleistet werden soll, bitte erläutern. Im Rahmen des Projektes hergestellte Broschüren, Konzepte, Dokumentationen, Flyers etc. bitte beifügen

Gennemførte aktiviteter, som sikrer, at offentligheden informeres om projektet. Kopi af brochurer, koncepter m.v. vedlægges

Erläuterung:

Redegørelse: Den eksterne kommunikation er foregået på tre fronter:

- Offentligheds møder: I 2010 har været gennemført to store offentligheds møder: 26.1. i „Haus Nordschleswig“ (BDN) i Aabenraa/ Apenrade og 16.6. på Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, Sønderborg/ Sonderburg. I møderne deltog i alt ca. 275 personer (26.1: ca. 100, 16.6: ca. 175). På møderne har projektets medarbejdere vist filmklip, indsamlede genstande, prøver på interviews mm. – og 16.6. var der desuden underholdning med kulturindslag fra de to mindretal.
- Løbende artikler i de to mindretalsaviser, hvor projektmedarbejderne Anna Buck, René Rasmussen, Ruth Clausen & Inge Adriansen har publiceret beretninger og analyser fra indsamlings- og dokumentationsprojekterne. Stykkerne, som har været bragt samtidigt på dansk og tysk, vil i bearbejdet form indgå i bogen „Spor. Mindretalsliv er konkret“.
- Hjemmeside og Facebook-side, hvor især den sidste blev anvendt til kommunikation med offentligheden under indsamlings- og dokumentationsprojektet. Hjemmesiden er ikke opdateret siden ca. 1.7.2010.
- Mediedækning, hvor projektet især gennem de to mindretalsaviser fået en meget god dækning. Der har i flere tilfælde været offentlig debat om projektet, især i Flensborg Avis. Men også flertalsaviserne, især JyskeVestkysten har dækket projektet tilfredsstillende.
- Artikler: Desuden er projektet blevet omtalt i artikler, bl.a. i 2010: Peter Dragsbo: "Mindretalsliv" i Sønderjysk Månedsskrift sept. 2010 (udg: Historisk Samfund for Sønderjylland), Peter Dragsbo: "Mindretalsliv – når historien bliver konkret" i Danske Museer 3:2010 & Anna Buck: "Die Jagd nach geschichten im Grenzland" i: Schleswig-Holstein Magazin juli/august 2010.
- Bøger og udstillinger: Bøgerne "Spor. Mindretalsliv er konkret" og "Grænselandsliv" (arbejdstitel) udkommer i foråret 2011. Udstillinger på Danevirke Museum og Deutsches Museum Nordschleswig åbnes forår 2011. udstillinger på Sønderborg Slot åbnes forår 2013.

5. Zusammenfassende Bewertung des bisherigen Ablaufs

Sammenfattende vurdering af det hidtidige forløb

**Fortschritt, Ergebnisse, Zusammenarbeit der Partner
Fremskridt, resultater, samarbejdet mellem parterne**

Erläuterung:

Redegørelse: Som projektleder kan jeg kun konkludere, at der er tale om et velfungerende projekt, der uden de store problemer fungerer i et ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde mellem alle parter. Det gode samarbejde mellem styregruppens medlemmer skyldes uden tvivl, at gruppens medlemmer har

deltaget i et samarbejde om fælles opgaver over lang tid, først pilotprojektet 2005-06, derefter arbejdet med Interreg-ansøgningen 2007-08. Også medarbejderne, især de tre faglige ansatte i dokumentations- og indsamlingsprojekterne, er kommet til at fungere som en sammentømret gruppe, der med stor selvstændighed og initiativ har formået at koble høj faglighed med arbejdet i "marken", således at der er skabt kontakter i brede kredse i de to mindretal, såvel i institutioner og foreninger som blandt medlemmerne generelt. Samtidig har det gode firsidige samarbejde mellem flertal og mindretalsinstitutioner inden for kultur, museer og arkiver resulteret i nærmere samarbejde (f.eks. underskrivelsen af samarbejdsaftaler, se ovf.) ligesom kredsen bag projektet er enige om at søge samarbejdet fortsat med henblik på 1-2 fællesprojekter i perioden 2014-17, sigtende mod "Sønderborg/Slesvig – europæisk kulturhovedstad 2017".

6. Finanzielle Abwicklung

Finansiel afvikling

Bitte die Excel-Datei der Anlage 1 für den Jahresabschluss ausfüllen und mit dem Jahresbericht abgeben.

Der Abschluss soll enthalten:

Getätigte und zertifizierte Kosten jedes einzelnen Partners (Leadpartner und Projektpartner) im Berichtsjahr sowie akkumuliert mit Vergleich zum genehmigten Budget.

Gesamtaufstellung der getätigten und zertifizierten Kosten aller Partner im Berichtsjahr sowie akkumuliert einschl. Vergleich zum genehmigten Budget.

Der testierte Jahresabschluss wird mit einem Auszahlungsantrag verbunden. Dazu ist das Formular der Anlage 2 zu verwenden.

Sammen med årsberetningen skal indsendes årsregnskab på excel-skemaet i bilag 1.

Årsregnskabet skal vise de faktisk afholdte udgifter for leadpartner og alle projektparter i beretningsåret samt akkumuleret inkl. sammenligning med det godkendte budget.

Samlet opstilling over de afholdte og reviderede udgifter i beretningsåret samt akkumuleret inkl. sammenligning med budget.

Sammen med det reviderede årsregnskab indsendes udbetalingsanmodning. Hertil anvendes bilag 2.

<p>Erläuterungen zum Jahresabschluss Kommentarer til årsregnskabet</p> <p>Genehmigungen von Budgetumstellungen im Berichtsjahr <i>Godkendelse af budgetomlægninger i beretningsåret</i></p> <p>Datum /dato</p>
<p>Änderungsantrag ist diesem Bericht beigefügt <i>Ansøgning om ændring er vedlagt denne beretning</i> ☐</p>
<p>Etwaige Rücknahmen von Fördergeldern <i>Eventuel tilbagebetaling af udbetalt tilskud</i></p> <p>Euro</p>
<p>Schätzung der Mittelabrufungen im kommenden Jahr <i>Vurdering af beløb for udbetalingsanmodninger i det kommende år</i></p> <p>Ca. 303.000 € als INTERREG-Zuschuss. Nettoausgaben: 424.280 € <i>Ca. 303.000 Euro i INTERREG-tilskud. Samlede netto udgifter: 424.280 Euro</i></p>

Datum und Ort .....
Dato og sted

.....
 Unterschrift des Leadpartners
Leadpartners underskrift

Einzureichen an / *indsendes til*

INTERREG-Sekretariat
Entwicklungsagentur Nord GmbH
Lise-Meitner-Str. 2, D 24941 Flensburg
Tel: +49 461 9992-141
Fax: +49 461 9992-213
Mail: sekretariat@interreg4a.de

